

Dosarul nr. 3ra-257/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Dodon)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

10 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Agenția Servicii
Publice

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată
înaintată de Grigore Sava împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii
Publice” și Serviciului Cadastral Teritorial Strășeni cu privire la anularea actului
administrativ și obligarea evaluării bunurilor,

împotriva deciziei din 07 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 07 mai 2019, reclamantul Grigore Sava a depus cerere de chemare
în judecată împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” și Serviciului
Cadastral Teritorial Strășeni cu privire la anularea actului administrativ și
obligarea evaluării bunurilor.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, potrivit certificatului de
reabilitare nr. 8/4-s-2, eliberat de către Ministerul Afacerilor Interne la 19 februarie
2010, părinții săi XXXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXX Sava, cât și reclamantul, au fost
deportați din satul XXXXXXXX la 06 iulie 1949 peste hotarele Republicii, în baza
Hotărârii nr. xxxx din 28 iunie 1949 a Consiliului de Miniștri al Republicii
Sovietice Socialiste Moldovenești, cu confiscarea averii.

S-au aflat în deportare de la 06 iulie 1949 până la 11 iunie 1956 în
regiunea Tiumeni.

În conformitate cu Hotărârea nr. 115 din 10 aprilie 1989 a Consiliului de
Miniștri al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești și în baza Legii Republicii
Moldova nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor
represiunilor politice XXXXXXXXXXX Sava, XXXXXXXXXXX Sava, și reclamantul
Grigore Sava, au fost reabilitați.

Reclamantul indică faptul că este moștenitor al averii părinților săi decedați.

Prin Hotărârea nr. xxxxxx din 25 iulie 1990 a Comitetului Executiv raional
Strășeni, s-a aprobat hotărârea Comisiei speciale de atunci și s-a hotărât de a repara

costul averii confiscate familiei Sava din contul statului și fostului sovhoz „Biruința” din satul XXXXXXXX, însă, până la moment, nici dânsul, nici alți membri ai familiei nu au primit nimic nici de la sovhozul-fabrică, nici de la alte structuri statale.

Consideră că Consiliul Raional Strășeni urmează să-i recupereze valoarea bunurilor părinților săi, confiscate și scoase din proprietatea lor.

Prin cererile de la data de 09 ianuarie 2019 și 12 martie 2019 adresate pârâtei cu privire la evaluarea bunurilor confiscate în urma represiunilor politice din anul 1949 ale familiei, Grigore Sava a cerut evaluarea bunurilor imobile și anume: casa de locuit cu dimensiunile de 10 m x 10 m, construită din lampaci și acoperită cu oale Turda; sarai cu dimensiunile de 6 m x 8 m, construit din lampaci și acoperit cu oale Turda; beci cu dimensiunile de 3,5 m x 5 m construit din piatră but, confiscate în urma represiunilor politice, cu anexarea Certificatului de reabilitare și a Extrasului din cartea gospodăriilor pe satul XXXXXXXX, care confirmă că familia Sava a fost deportată la data de 06 iulie 1949 și că la această data după gospodăria lui XXXXXXXXX Sava sunt înregistrate bunurile enumerate supra și altele.

Notează că actele normative ce reglementează procedura de achitare a compensației nu prevăd necesitatea constatării și confirmării de către Comisia Specializată Raională a Extrasului nr. xxxx din 18 septembrie 2018 din Cartea gospodărească nr. 12, eliberat de Primăria satului XXXXXXXX.

Cu atât mai mult, faptul existenței în gospodăria familiei Sava a imobilelor indicate mai sus și confiscate la data de 06 iulie 1949 se confirmă și prin Certificatul cu privire la starea economică a familiei Sava în luna aprilie 1949, întocmit de organele de miliție de la acel moment.

La data de 09 ianuarie 2019, a depus cererea la Serviciul Cadastral Teritorial Strășeni. Prin răspunsul nr. xxxxxx-06/50 din 31 ianuarie 2019, Serviciul Cadastral Teritorial Strășeni i-a respins cererea.

La 12 martie 2019, a depus cererea prealabilă la Departamentul Cadastru, Agenția Servicii Publice și Serviciul Cadastral Teritorial Strășeni. Prin răspunsul nr. 11-35/xxxxxx/2019 din 09 aprilie 2019, cererea prealabilă a fost respinsă.

Reclamantul a solicitat anularea sintagmelor (propozițiilor): Extrasul nr. xxxxdin 18 septembrie 2018 din Cartea gospodărească nr.12, c/p 610, pag. 15, pentru anii 1947-1949 a cetățeanului Sava XXXXXXXXX XXXXXXXXX, satul XXXXXXXX, raionul Strășeni, din informația prezentată de Dvs., fiind unicul document de care dispuneți, este necesar să fie constatat și confirmat de către Comisia Specializată Raională, care examinează cazurile persoanelor supuse represiunilor politice. Documentul obținut, vizat de organele abilitate va fi anexat la cererea Dvs. și, doar în acest caz poate fi efectuată procedura de evaluare a bunului imobil.” Din decizia șefului Departamentului cadastru al Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova”, expuse în răspunsul nr. 11-35/xxxxxx/2019 din 09 aprilie 2019; a obliga Serviciul Cadastral Teritorial Strășeni să evalueze bunurile imobile: casa de locuit cu dimensiunile de 10 m x 10 m, construită din lampaci și acoperită cu oale Turda; sarai cu dimensiunile de 6 m x 8 m, construit din lampaci și acoperit cu oale Turda; beci cu dimensiunile de 3,5 m x 5 m construit din piatră but, amplasate în satul XXXXXXXX, raionul Strășeni pentru achitarea compensației persoanelor supuse represiunilor politice; a

încasa solidar de la Serviciul cadastral teritorial Strășeni și Departamentul cadastru din cadrul I.P. „Agenția Servicii Publice” cheltuielile de judecare a cauzei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău din 04 iunie 2020, s-a admis parțial acțiunea înaintată de Grigore Sava împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” și a Serviciului Cadastral Teritorial Strășeni cu privire la anularea actului administrativ și obligarea evaluării bunurilor.

Prin decizia din 07 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și menținută hotărârea instanței de fond.

În favoarea acestei soluții, instanța de apel a reținut ca fiind justă și întemeiată concluzia instanței de fond cu referire la admiterea parțială a pretențiilor, or, fiind analizat prin prisma art. 225 alin. (2) Cod Administrativ, se constată că refuzul autorității de efectuare a evaluării bunurilor imobile confiscate în urma represiunii lui XXXXXXXXXXXX Sava și a membrilor familiei sale este unul formal și neîntemeiat. Autoritatea publică, exercitându-și dreptul discreționar, nu a luat în considerare toate faptele relevante, precum și a dat un refuz ce nu corespunde scopului acordat prin lege.

După cum a stabilit și instanța de fond, reclamantul Grigore Sava a anexat la cererea depusă autorității publice competente toate actele necesare prevăzute de pct. 2.2. al Metodologiei de evaluare a bunurilor imobile confiscate, naționalizate sau scoase în orice alt mod din posesia persoanelor supuse represiunilor politice.

Din copia certificatului din aprilie 1949, eliberat de Direcția informații și evidențe operative a Ministerului Afacerilor Interne la data de 19 februarie 2010 rezultă ce avere a fost confiscată din gospodăria lui XXXXXXXXXXXX Sava (f.d. 22).

La data de 17 decembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție a recepționat și înregistrat cererea de recurs depusă prin intermediul poștei electronice (f.d. 125-138) de către Agenția Servicii Publice împotriva deciziei din 07 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei și a hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani din 04 iunie 2020, precum și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii.

În susținerea cererii de recurs, a indicat că concluziile instanței de apel ar fi în contradicție cu circumstanțele cauzei și că au fost aplicate greșit normele de drept material. Consideră recurenta că instanța de apel a concluzionat eronat faptul că din certificatul eliberat de Direcția informații și evidențe operative a Ministerului Afacerilor Interne la data de 19 februarie 2010 rezultă că averea lui XXXXXXXXXXXX Sava ar fi fost confiscată.

Certificatul în cauză (certificat de reabilitare) confirmă doar faptul deportării persoanelor indicate în el și statutul de reabilitați a acestora. Mai mult, răspunsul dat de Direcția informații și evidențe operative a Ministerului Afacerilor Interne nr. 8/4-9-2 din 19 februarie 2010, la cererea lui Grigore Sava, indică expres că „Ministerul Afacerilor Interne nu dispune de date referitor la averea confiscată de la cetățeanul Sava XXXXXXXXXXXX, a.n. 1899”.

Prin urmare, consideră că Grigore Sava nu a prezentat nici un act care ar demonstra faptul naționalizării/confiscării averii ce a aparținut familiei acestuia, condiție obligatorie prevăzută de metodologia de evaluare a bunurilor imobile confiscate, naționalizate sau scoase în orice alt mod din posesia persoanelor

supuse represiunilor politice, aprobată prin ordinul nr. 136 din 05 septembrie 2008 al Agenției Relații Funciare și Cadastru.

Totodată, invederează instanței că, la adresarea către organul cadastral, intimatul Grigore Sava a anexat doar extrasul din Cartea gospodărească pentru anii 1947-1949, prin care a confirmat averea cetățeanului XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX Sava, reflectată în cartea gospodărească nr. 12, c/p 610, acesta fiind unicul document de care dispunea la etapa adresării către organul cadastral, acesta fiind și motivul pentru care intimatul a primit refuz din partea Serviciului Cadastral Teritorial Strășeni.

A solicitat recurența admiterea recursului, casarea deciziei și a hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 04 iunie 2020, precum și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii.

Examinând admisibilitatea recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 25 ianuarie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului și a reprezentantului său, avocat Gavriliță Mihail, copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 16 februarie 2021, a fost înregistrată referința intimatului Grigore Sava, depusă prin intermediul poștei electronice, de către reprezentantul său, avocat Mihaela Gavriliță. Intimatul a solicitat respingerea recursului drept neîntemeiat.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererea de recurs, declarată de către Agenția Servicii Publice în raport cu materialele cauzei civile, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 07 octombrie 2020 și a comunicat-o recurenteii la 09 decembrie 2020, fapt confirmat de către însăși recurentă în cererea sa de recurs (f.d. 126).

Astfel, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată la data de 17 decembrie 2020 de către recurentă în interiorul termenului legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de către recurența Agenția Servicii Publice, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, argumentele invocate de recurentă în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurente este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelor încălcări esențiale sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

La caz, criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, acesta fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurente cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor.

Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

Or, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurente, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul său cu soluția dată de instanța de apel, iar criticile invocate în recurs nu permit

identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Agenția Servicii Publice.

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmers împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil și consideră că recursul declarat de către Agenția Servicii Publice nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În temeiul art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Agenția Servicii Publice.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu